

MASZyny I URZĄDZENIA

- 41* 614.8:656.14:658.3 T2—2.52.
FESTA G. Transport ręczny ładunków podwieszonych, a znużenie i bezpieczeństwo personelu. „Il trasporto manuale di carichi sospesi in relezione alla fatica e alla sicurezza del personale“. Rzym, dwumies. Nr 3, maj — czerw. 51, s. 77; A4, 2 str., 5 rys. — Autor omawia zalety transportu podwieszzonego, podkreślając niebezpieczeństwo spadania wózków, następnie opisuje typ przenośnika podwieszzonego (bez napędu), zwany Guidovia, który poza zaletami ściśle technicznymi, jak większa przelotowość, łatwe kierowanie, możliwość zmiany kierunków, zapewnia bezpieczeństwo obsługującemu personelowi.
- 42* 628.517:676.05 T2—2.52.
S. E.: Walka z hałasem i wstrząsami w przemyśle papierniczym. Papiernik. mies. Nr. 11, list. 51, s. 20; A4, 0,7 str. 1 rys. — Artykuł podaje w najogólniejszych zarysach sposób zmniejszenia hałasu i wstrząsów maszyn papierniczych przy pomocy dźwiękochłonnych podkładek. Autor radzi dawać przy maszynach ciężkich, podkładki złączone z fundamentem, zaś przy maszynach lekkich bezpośrednio pod płytą fundamentową.
- 43* 331.875:631.3 T2—2.52.
BOROWIEC M. Doświadczenie radzieckie w mechanizacji PGR. Mechaniz. Elektryf. Roln. mies. Nr. 9—10, wrześ. paźdz. 51, s. 3; A4, 1 str. — Autor omawia korzyści, jakie osiągają Państwowe Gospodarstwa Rolne przez zmechanizowanie prac polowych, używając nowoczesnych radzieckich maszyn rolniczych. Opisując krótko ich działanie, autor wymienia następujące maszyny stosowane w P.G.R.: kombajn zbożowy S—4, sadzarke do ziemniaków SKN—2, kopcarkę do ziemniaków T.G.K.—2, kombajny do buraków S.P. 9—1 i SKEM—3 oraz ciągniki KD—35 i S—80. Stosowanie tych nowoczesnych maszyn w rolnictwie zmniejsza zapotrzebowanie siły roboczej oraz przyczynia się do podniesienia warunków bezpieczeństwa pracy. Autor porusza również sprawę właściwej organizacji i wyposażenia warsztatów remontowych w P.G.R. oraz fachowego szkolenia pracowników tych warsztatów i traktorzystów.
- 44* 614.898.66:621.133 T2—2:52
BRIENIER E. D.: Warunki pracy pomocnika maszynisty na wielkich lokomotywach. „Usłowija truda pomoszcznika maszinista na moszcznych parowozach“. Gigijena i Sanit. mies. Nr 9, wrześ. 51, s. 36; B5, 2,7 str., 2 tabl. — W celu ulżenia pracy palacza na parowozie i usprawnienia palenia pod kotłem zastosowano próbne urządzenia do mechanicznego zasypywania węgla do paleniska (stoker). Badanie porównawcze pracy palacza na parowozach ze stokerami i bez stokerów wykazało kilkakrotnie mniejszą liczbę łopat zasypywanych przez palacza, wówczas gdy stosowano stoker. Poza tym urządzenie to zmniejsza wpływ promieniowania paleniska na palacza i polepsza stan higieniczny budki parowozowej. Notatka jest sprawozdaniem z badań i nie daje jeszcze danych co do zastosowania przemysłowego.
- 45* 614.8:621.56:664.91 T2—2.52.
SZCZERBAKOW E.: Bezawaryjna instalacja chłodnicza. „Biezawarijnaja chołodilnaja ustanowka“. Mi i s n. Industr. dwumies., Nr. 5, wrześ. — paźdz. 51, s. 23; B5, 5,5 str., 1 rys. 1 tabl. — Autor omawia zalety nowego typu amoniakalnego urządzenia chłodniczego, wprowadzanego do przedsiębiorstw przemysłu mięsnego w ZSRR. Nowy typ tego urządzenia odznacza się dużą ekonomią, prostotą obsługi i pewnością działania. Wymagania dotyczące ochrony pracy znalazły tutaj rozwiązanie konstrukcyjne, gdyż uniemożliwiono przedostanie się płynnego amoniaku do cylindrów sprężarki oraz do rur parowników, co zwykle prowadzi do ich eksplozji i gwałtownego zatrucia ludzi znajdujących się w pobliżu. Godne uwagi jest również połączenie elektromagnetycznych wskaźników poziomu amoniaku z dźwiękową i świetlną sygnalizacją, ułatwiającą obsługę urządzeń.
- 46* 614.821:3 : 621.642.3 T2—2.52.
Rusztowania wiszące używane przy pracach w basenach wzdłuż ścian o znacznej wysokości. „Echafaudages suspendus aux travaux dans les citernes et le long de parios d' une grande hauteur“, Arcos, Nr 7, 1950, s. 200. — Artykuł obficie ilustrowany, podaje opis różnych urządzeń zapewniających bezpieczną pracę w podanych wyżej okolicznościach. (Wg. PACT, Nr. 1 1951).
- SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE.**
- 47* 615.9:616—099:661.727. T2—2.52
WEAVER F. L. i inni.: Toksyczność dwumetoksymetanu HCH (OCH₃)₂. The toxicity of methylal“. Brit. J. industr. Med. London., t., 8, Nr. 4, paźdz. 51, s. 279; B5, 4,5 str., 1 fot., 1 rys., 2 wykr., 11 poz. bibl. — Dwumetoksymetan jest płynem lżejszym od wody i rozpuszczalnym w wodzie. Do niedawna mało używany, zdobył ostatnio szerokie zastosowanie w przemyśle perfumeryjnym. Kiedyś był używany jako środek znieczulający. Większe dawki stosowane u zwierząt doświadczalnych, powodowały przetłuszczenie wątroby, nerek i serca i zapalne zmiany w płucach; słabe roztwory są znoszone bez objawów patologicznych —
- 48* 614.824.5:628.512:658.2 T2—2.52
Automatyczne urządzenie sygnalizujące obecność trującego gazu w pomieszczeniach zamkniętych. „Automatischer Melder für das Vorhandensein von Giftgas in abgeschlossener Umegebung“. Securitas, Nr. 1, 1950, s. 70. — Aliquo uld Capozza. Artykuł podaje opis aparatu służącego nie tylko do wykrywania trującego gazu w zamkniętym pomieszczeniu, lecz przede wszystkim do automatycznego przerywania dalszego jego dopływu. Obszerne streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (Wg. Sichere Arbeit, Nr. 1, 1951).

49* 613.632.4:666.89 T2—2.52

ZEGLIO P.: **Wpływ par materiałów bitumicznych na drogi oddechowe.** „Die Veränderungen der Atmungswege durch Bitumendämpfe“. *Rassegna Med. Industr.* Nr 6, 1950, s. 263. — Prof. Zeglio dzieli się spostrzeżeniami, jakich dokonał na grupie robotników, zatrudnionych przy pokrywaniu kabli materiałami bitumicznymi. Naturalna masa bitumiczna jest produktem powolnego utleniania, żywicowacenia lub polimeryzacji węglowodorów pochodzących z oleju ziemnego, ropy naftowej lub z innych związków organicznych. Obserwacje jakie przeprowadził autor dotyczyły robotników, pracujących przy zanurzeniu kabli owiniętych papierem, jutą, taśmą stalową w rozpuszczonej masie bitumicznej.

50* 545.81:546.28:628.512:661.73 T2—2.52

GURWIC S. S.; SIERGIEJEWA F. I.: **Oznaczenie małych ilości par estru etylowego kwasu ortokrzemowego (krzemian etylu) w powietrzu.** „Opriedielenje małych koliczestw parow etilowowo efira ortokriemnijewoj kisłoty (etiłsilikata) w wozduchie“. *Gigijena i Sanit. miś* Nr 9, wrześ. 51, s. 39; Bs, 2,7 str., 1 rys. — Autorzy, pracownicy Wszechzwiązkowego Instytutu Ochrony Pracy w Maskwie, opisują przeprowadzone przez siebie doświadczenia nad ustaleniem kolorymetrycznej metody oznaczania małych ilości krzemooetylu w powietrzu. Metoda ta polega na przeprowadzeniu krzemooetylu poprzez SiO_2 do krzemianu sodu i oznaczeniu ilości krzemu przez kolorymetryczne porównanie z roztworem standartu. Przypuszczalny błąd metody zawiera się, zdaniem autorów, w granicach 5—6%. Próby powietrza pobierano przy pomocy absorbera Zajcewa, zawierającego alkohol etylowy lub filtrów papierowych, zmoczonych 10% H_2SO_4 i umieszczonych w zwykłym alonzu absorbcyjnym.

51* 331.822/3:614.8:66.062 T2-2.52

VAUTHIER C.: **Środki bezpieczeństwa i higieny przy użyciu przemysłowych rozpuszczalników.** „Safety and hygiene measures in the use of industrial solvents“. *Occup. Safety and Health t.* Nr 3, lip. — sierp. 51, s. 103; A4, 8 str. 2 fot., 3 rys., 2 tabl. — Na wstępie podano ogólny przegląd niebezpieczeństw niektórych rozpuszczalników wraz z podaniem ich właściwości jak: gęstości par, granic wybuchowości oraz środków gaśniczych. Następnie autor omawia zwalczanie szkodliwości rozpuszczalników organicznych, wentylację, klimatyzację oraz ochrony osobiste, dalej zapobieganie wypadkom z rozpuszczalnikami (napełnianie różnych zbiorników i ochrony osobiste), oraz zapobieganie eksplozjom i w końcu pożarom. Jest to jedna z nielicznych publikacji, które w sposób syntetyczny ujmują niebezpieczeństwa produkcji i stosowania rozpuszczalników oraz środki zapobiegania tym niebezpieczeństwom.

52 616—099:661.993 T2 — 2.52

BANGERT F.: **Zależność trującego działania tlenu węgla od jego koncentracji i czasu oddziaływania.** „Die Giftwirkung von Kohlenoxyd in Abhängigkeit von Konzentration und Einwirkungsdauer“. *Draeger — Hefte* Nr 217, 1950. Zatrucie tlenkiem węgla traktować można jako niewystarczające zaopatrzenie tkanek w tlen. Objawy zatrucia spowodowane blokowaniem hemoglobiny przez tlenek węgla dają się łatwo zauważyć. Należy jednak zaznaczyć, że z chwilą wystąpienia objawów, zatrucie już nastąpi-

ło. Artykuł omawia zależność objawów od stopnia zatrucia oraz zależność stopnia zatrucia od czasu oddziaływania i koncentracji tlenu węgla. Obszerne, ilustrowane wykresami streszczenie w bibl. CIOP. (*Wg Sichere Arbeit.*, Nr 1, 1951).

53 616—099:621.73:628.83:661.993 T2 — 2.52

Zatrucie tlenkiem węgla w kuźniach pozbawionych okapu wyciągowego. „Kohlenoxyduntersuchung bei offener Schmiedesse ohne Rauchhaube“. *Yrkesinspektionens Verksamhet* 1948, s. 73. — Zatrucie tlenkiem węgla, jakie miało miejsce w kuźni podczas nagrzewania kutych rur, przyczyniło się do bliższego zbadania omawianego miejsca pracy. Stwierdzono, że zawartość CO w powietrzu była bardzo duża, zwłaszcza przy rozpalaniu mokrym węglem i zagrażała życiu pracującego. Przeprowadzone badania wykazały, jak niebezpieczna jest praca w kuźni, znajdującej się w zamkniętym pomieszczeniu i nie zaopatrzonej w odpowiednie urządzenia wyciągowe. Streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (*Wg Sichere Arbeit.*, Nr 1, 1951).

54 616—099:628.512:661.7 T2 — 2.52

WATRONS R. M., SCHULZ N. H.: **Trujące działania cyklohexaminy, p-chloronitrobenzenu i 2-aminopirydyny przy zastosowaniu w przemyśle.** „Cyklohexamin, p-Chloronitrobenzin, 2-Aminopyridine und ihre giftigen Wirkungen bei der industriellen Verwendung“. *Ind. Med. a Surg.* Nr 7, 1950. — Autorzy dają przegląd objawów zatrucia cyklohexaminą, p-chloronitrobenzenem i 2-aminopirydyną. Cyklohexamina działa przede wszystkim drażniąco, powodując zawroty głowy i wymioty. P-chloronitrobenzen wywołuje anemię metahemoglobiny, a u kotów anemię metahemolityczną w przypadku dłuższego okresu oddziaływania na organizm (bez przerw) stężenia, wynoszącego co najmniej 3 cząstki na milion cząstek powietrza (3ppm). Robotnicy, pracujący z przerwami przy koncentracji do 14 ppm nie wykazywali żadnych objawów zatrucia. W końcu artykułu wymienione zostały metody, umożliwiające dokonywanie pomiarów koncentracji w/w substancji w powietrzu. (*Wg Sichere Arbeit.*, Nr 1, 1951).

PATOLOGIA PRACY.

55 616—085:616—099:661.849 T2 — 2.52

WILLIAMS B. H., BEACH W. C.: **Uczulenie na amoniakalne pochodne rtęci.** „Idiosyncrasy to ammoniated mercury“. *J. Amer. Med. Assoc.*, t. 142, Nr 16, kw. 50, s. 1285; 2 str. — Opis przypadku toksycznego uczulenia na amoniakalne pochodne rtęci. Podano objawy i sposób leczenia. (*Wg Arch. Mal. profess.*, t. 12, Nr 3 1951).

56 616—084:616—085:616—099:661.849 T2 — 2.52

BALDI G.: **Stosowanie profilaktyczne i lecznicze kwasu politiomlekowego w przewlekłych zatruciach rtęcią.** „L'impiego dell'acidi politiolattici nella prevenzione e nella cura del mercurialismo cronico“. *Med. Lavoro*, t. 41, Nr 1, styc. 50, s. 10; 7 str. — Próbné leczenie kwasem politiomlekowym stosowano w największej fabryce kapeluszy we Włoszech, w formie zastrzyków domięśniowych i dożylnych. Preparat: Thiophan, który zawiera siarkowodór, stosowano 2—3 serie (po 15 zastrzyków) rocznie. Wyniki dobre zanotowano u wszystkich (przybytek na wadze i poprawa apetytu). (*Wg Arch. Mal. profess.*, t. 12, Nr 3 1951).

- 57 616—084:616.15:665.521.2 T2—2.52
MIGNOLET L.: Zapobieganie chorobom krwi spowodowanym benzenem. „Verhütung der Benzol-Blutkrankheiten“. Belg. Arch. v. Social Genesekunde-Hygiene, 1950. — Koncentracja par benzenu w stężeniu 0,6 mg na litr powietrza jest już niebezpieczna dla organizmu człowieka. Zatrucie benzenem powoduje spadek ilości witaminy C. Ponieważ rolę odtrutki spełnia witamina C i siarka, więc przez systematyczne dawkowanie witaminy C i podsiarczynu sodu udaje się osiągnąć ogólną poprawę stanu zdrowia i obrazu krwi. Wynikiem stosowania tych środków zapobiegawczych było całkowite wyeliminowanie zatruc w przeciągu ostatnich dwu lat. Autor nie podaje wielkości stosowanych dawek, przyjął jednak można, że 50 cg dziennie zarówno witaminy C jak i podsiarczynu sodu powinno wystarczyć dla osiągnięcia zamierzonego skutku. Streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (Wg Sichere Arbeit., Nr 1, 1951).
- 58 616.24—003.656.67:616.995:669 T2 — 2.52
GRAFENEDER H.: Częstość występowania krzemicy w hutnictwie. „La fréquence de la silicose dans la métallurgie“. Zentralblatt Arbeitsmed. u. Arbeitsschutz., t. 1, Nr 1, 1950, s. 13; 2 str. — Obecnie krzemica występuje częściej aniżeli przed wojną. Powikłania gruźlicą są też częstsze i tak w roku 1947 zanotowano 37 przypadków gruźlicy u stu chorych na krzemicę, a w r. 1949 — 70 na sto. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).
- 59 614.212:616.24—003.656.67:628.51 T2 — 2.52
PIECHAUD F., MARTIN P. L., BRICAUD H.: Problemy w związku z przypadkiem krzemicy. „Les problèmes posés par un cas de silicose“. J. français Med. Chirurgie thoraciques, t. 4, Nr 5, 1950, s. 469; 9 str. — Autor leczył chorego na krzemicę, u którego stwierdził gruźlicę krtani. Wyleczono chorego z gruźlicy streptomycyną. Na podstawie obserwacji tego wypadku autor wyprowadza następujące wnioski: (1) łatwość powstawania gruźlicy u chorych na krzemicę, (2) możliwość szybkiego rozpoznawania przy pomocy bronchoskopii, (3) charakterystyczny wygląd oskrzeli, (siny kolor). Autor podkreśla niedostateczną organizację zapobiegawczą przeciw krzemicy i słabe doświadczenia w tym kierunku lekarzy przemysłowych. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).
- 60 614.47:616.24—003.656.67 T2 — 2.52
VORWALD A. J. i inni.: Szczepienie B. C. G. i krzemica. „Vaccination B. C. G. et silicose“ American Rev. Tuberc., t. 62, Nr 5, 1950, s. 455; 19 str. — Badania wykazały, że szczepienie B. C. G. uczynnia procesy chorobowe u ludzi dotkniętych krzemicą. Dlatego jest przeciwwskazane przeprowadzenie szczepień B. C. G. u ludzi, żyjących w środowisku krzemicznym. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).
- 61 616.24—003.656.67:616.45 T2—2.52
RAULE A., GRISLER R.: Działanie nadnercza w krzemicy. „Le fonctionnement de la cortico-surrenale chez les silicotiques“ Med. Lavoro t. 41, Nr 8—9, 1950, s. 243; B₅, 3 str. U 14 chorych na krzemicę, stwierdził autor brak hormonu kory nadnercza, to samo dotyczy chorob krzemogruźlicy. Objawy kliniczne potwierdzają brak tego hormonu, gdyż występuje osłabienie ogólne i niskie ciśnienie. Histologiczny obraz kory nadnercza potwierdza te dane. (Wg Arch. Mal. profess. t. 12, Nr 3, 1951).
- 62 616.24—003.656.67:616.995 T2—2.52
PORTO J.: Wzajemne oddziaływanie gruźlicy i krzemicy płuc. „Reciproca influenza da silicose e da tuberculose pulmonare“. J. do Medico, t. 17, Nr 415, 1951, s. 15; 9 str. — Współistnienie gruźlicy i krzemicy płuc pogłębia stopień schorzenia obu tych chorób. Wedle zdania autora, krzemica usadawiając się w tkance płucnej, blokuje drogi limfatyczne i uniemożliwia wydalanie cząsteczek pyłu na zewnątrz, przez co proces choroby staje się nieodwracalny. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).
- 63 616—057:616.24—003.656.67:622.33 T2 — 2.52
HUN A., MAULINI M.: Formy radiologiczne krzemicy w zagłębieniu węglowym Ronchamp. „Les formes radiologiques de la silicose dans le bassin de Ronchamp“. J. de Radiologie, t. 31, Nr 9—10, 1950, s. 621. — Autor stwierdza, że wśród 600 robotników w Ronchamp 80 było chorych na krzemicę. Jednakowoż nie stwierdził ani jednego przypadku gruźlicy. Ustalono niedomogę sercową w różnej postaci. (Wg „Arch. Mal. profess.“, t. 12, Nr 3, 1951).
- 64 611.26:616.24—003.656.67 T2 — 2.52
LAURO S., GUGLIEMO L.: Badania rentgenochemograficzne przepony u chorych na krzemicę. „Studio roentgen chimografico delle funzionalita diafragmatica nei silicotici“. Folia Medica., t. 33, Nr 1, 1950, s. 16; 3 str. — Badania roentgenologiczne ustaliły, że czynność przepony i jej udział w procesie oddychania nie ulega żadnym zmianom u chorych na krzemicę. (Wg „Arch. Mal. profess.“, t. 12, Nr 3, 1951).
- 65 616—057:616.24—003.656.67 T2 — 2.52
PEGNI U., CAMBI P.: Uwagi kliniczne nad 68 wypadkami krzemicy. „Considerazioni cliniche su 68 casi di silicosi pulmonare“. Rassegna med. infort. patol. Lavoro., t. 3, Nr 1, styczn-luty. 50, s. 43; 51 str. — Autor omawia trudności rozpoznawania krzemicy, którą dzieli na 7 form klinicznych. Objawy występują często między 7 a 15 r. pracy w atmosferze zanieczyszczonej krzemicą, nieraz powikłane gruźlicą. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).
- 66* 616.24—003.656.67:621.187.3:629.12 T2 — 2.52
HARDING H. E., MASSIE A. P.: Pylica płuc powstająca przy oczyszczaniu kotłów z kamienia kotłowego. „Pneumoconiosis in boiler scalers“. Brit. J. Industr. Med. London, t. 8, Nr 4, paźdz. 51, s. 256; B₅, 8 str., 11 fot., 8 poz. bibl. — Autor opisuje przypadki pylicy płuc u robotników zatrudnionych przy oczyszczaniu kotłów z kamienia kotłowego. Oczyszczanie kotłów okrętowych odbywa się przez szereg dni w dokach portów. Dwa są czynniki, sprzyjające powstawaniu pylicy: 1) osad na ścianach kotłów i 2) cząstki węgla, zawierające połączenia kwasu krzemowego. Na ogół choroba trwa przez szereg lat, lecz u chorych na gruźlicę proces chorobowy jest przyspieszony i powoduje śmierć.
- 67 616—057:616.12:616.24—003.656.67:622 T2 — 2.52
THOMAS A. J.: Przerost prawego serca w pylicy płuc u górników. „Right ventricular hypertrophy in the pneumoconiosis of coal miners“. Brit. Heart. J., t. 13, Nr 1, 1951, s. 1; 10 str. — Autor przeprowadzał

50 sekcji u górników zmarłych z powodu krzemicy. Stwierdził powiększenie prawego serca. Elektrokardiogram u chorych na krzemicę jest inny aniżeli u normalnych ludzi: P_c zmienione, odcinek R i r zmniejszone, a odcinek S zwiększony. Autor prowadzi dalsze badania w tym kierunku. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).

68 616—084:661.851 T2 — 2.52

DOMINICIS G.: Czy jest uzasadnione podawanie mleka robotnikom zagrożonym ołowicą. „Prevenzione del saturnismo: è utile la somministrazione del latte agli operai“. *Diffesa Sociale*. Nr 3, 1950, s. 159; 6 str. — Autor dochodzi do przekonania na podstawie literatury i badań własnych, że podawanie mleka ma raczej charakter psychologiczny i odżywczy — dalsze badania w tym kierunku są bardzo wskazane. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).

69 614.8—057:616—099:661.851 T2 — 2.52

DIAZ J. T.: Dwa przypadki zatrucia czteroe-tylkciem ołowiu. „Two casses of acute lead poisoning occurring in blenders of tetra-ethyl-lead fluid“. *Med. Depo-rt e y Trabaja*., t. 14, Nr 85, 1950, s. 3158; 3 str. — Opis dwóch przypadków zatrucia robotników czteroe-tylkciem ołowiu. Autor wymienia objawy zatrucia, stosowane środki lecznicze oraz środki zapobiegawcze, jak stała kontrola lekarska, odzież ochronna, czystość osobista itd. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).

70* 616—085:616—099:661.851 T2 — 2.52

VIGLANI E. C., ZURLO N.: Wyniki stosowania BAL'u przy ołowicy i objawach zatrucia ołowiem. „The effects of BAL on the metabolism of lead and on the symptomatology in lead intoxication“. *Brit. J. industr. Med.* London, t. 8, Nr 4, październik 51, s. 218; B₃, 7,5 str., 5 wykr., 2 tabl., 12 poz. bibl. — Autorzy stosowali BAL u zwierząt i u 27 chorych na ołowicę. 14 osób przechodziło ostrą kolikę ołowiczą. Reszta przechodziła ataki kolki przed paru dniami lub tygodniami. Podawano 1—7 mg. BALU dziennie. Ustalono, że w pierwszych dniach po zastrzykach występują zmiany we krwi i w moczu, ale już po paru dniach ilość ołowiu we krwi i w moczu wraca do tego poziomu, jaki był przed zastrzykami. Zatrzyki Balu powodują przemieszczenie ołowiu z krwi do tkanek i z jednych tkanek do drugich. Stosowanie BALU jest niebezpieczne, zwłaszcza w wypadkach ostrej kolki ołowiczej, gdyż może powodować ostre zatrucie systemu nerwowego, a z drugiej strony może spowodować bezmocz.

71 614.8:616—057:661.851 T2 — 2.52

SOMMERFELD E.: Choroby wywołane działaniem ołowiu. „Erkrankung durch Blei“. *Ba* Nr 9, wrzesień 50, s. 336. — Artykuł stanowi zestawienie najważniejszych wiadomości i rozważań, opartych na najnowszych doświadczeniach z zakresu walki ze szkodliwością ołowiu. Uwagi te mają służyć nie tylko pracownikom, lecz częściowo również i lekarzom, by mogli uniknąć omyłek powodowanych nieraz nieznanymi szczegółów technicznych. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

72 616—099:661.2:681.2 T2 — 2.52

ISCH F., ROHMER F., MARX CH.: Studium elektromyografu, dotyczącego przypadku drżenia na tle zatrucia rtęcią. „Etude electromyographique d'un cas de tremblement mercuriel“ — *Rev. neurologique*, t. 82, Nr 6, 1950, s. 578; 3 str. — Robotnik pracujący przy produkcji termometrów lekarskich wdychiwał

pary rtęci, wydostające się z uszkodzonej aparatury. Wystąpiły objawy drżenia i objawy uszkodzeń obu mięśni dwugłowych. Objawy te przypominają objawy występujące przy Heine-Medina z tą różnicą, że w wypadku zatrucia rtęcią, objawy porażenne są odwracalne. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).

73 616—085:616—099:661.849 T2 — 2.52

ALMEIDA T. R., TRANCHESI B., NUSSENZWEIG I.: Zatrucie rtęcią. Leczenie kliniczne i wszczępienie sztucznej nerki. „Nefrose mercurial. Traméto clinico e emprege de rim artificial“. *Revista Paulista de Med.*, t. 37, Nr 3, 1950, s. 205; 10 str. — W południowej Ameryce zastosowano pierwszy raz wszczępienie sztucznej nerki w wypadku zatrucia rtęcią i bezmoczem, trwającego 10 dni. Artykuł podaje sposób leczenia z dodatnim wynikiem. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).

74 616—099:661.993 T2 — 2.52

GRAZIANI G.: Riboflawina w ostrych zatruciach tlenkiem węgla. „La riboflavine dans l'intoxication aigue par l'oxyde de carbone“. *Folia Medica.*, t. 33, Nr 10, 1950, s. 598; 6 str. — Badania przeprowadzone na królikach zatrutowanych tlenkiem węgla (CO) wykazały zmniejszoną ilość riboflawiny, a u śmiertelnie zatrutych zupełny zanik tego czynnika. Jest to dowód, że CO działa destrukcyjnie na riboflawinę. (Wg Arch. Mal. profess., t. 12, Nr 3, 1951).

75* 534.7:613.644:62/69 T2 — 2.52

ZWISLOCKI JOSEF: Przytępienie słuchu spowodowane hałasami przemysłowymi. „Industrielle Lärmschwerhörigkeit“. *Industr. Org. Zürich*, Nr 2, 51, s. 44; A₄, 4,5 str., 12 rys., 14 poz. bibl. — Artykuł omawia bardzo istotne dla ochrony pracy zagadnienie uszkodzeń słuchu w zakładach przemysłowych oraz wyniki stosowania ochronników akustycznych w tych zakładach. Na podstawie materiału doświadczalnego autor udowadnia, że ochronniki akustyczne pozwalają nie tylko na uniknięcie dalszego uszkodzenia słuchu przy pracy, ale i na zmniejszenie doznanych już uszkodzeń i w sposób zupełnie zadowalający rozwiązują zagadnienie zmniejszenia szkodliwego wpływu hałasów.

76* 614.825:614.88:631.37 T2 — 2.52

PRZANOWSKI R.: Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych. *Mechaniz Elektryf. Roln.*, mies., Nr 9—10, wrzesień—październik 51, s. 57; A₄, 1 str. — Artykuł stanowi wstęp do serii zamierzonych artykułów z dziedziny elektryfikacji rolnictwa. Zdarzające się porażenia prądem elektrycznym wynikają z nieostrożnego lub nieumiejętnego obchodzenia się z instalacją, lub z uszkodzeniami tej instalacji, niewłaściwie remontowanej i konserwowanej. Autor zaleca zapoznanie się z Polskimi Normami Elektrotechnicznymi PN/E-9/1933. Następnie przytoczone są sposoby usunięcia porażonego spod napięcia oraz stosowania pierwszej pomocy (sztuczne oddychanie).

77 614.833:662.9 T2 — 2.52

CARTEAU R.: Bezpieczeństwo pracy przy ogrzewaniu mazutem. „La sécurité dans les installations de chauffe au mazout“. *Trav. Sécurité* Nr 5, październik 50, s. 337. — W artykule omówione są niebezpieczeństwa i skutki wybuchów mieszanin łatwopalnych. Autor opisuje urządzenia zabezpieczające, które należy stosować; dzieli je na: urządzenia elektro-mechaniczne, elektryczne i elektro-techniczne. Na zakończenie autor poda-

je wskazówki, jakie środki ostrożności należy zachować, aby uniknąć wybuchu. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

78 614.8—057:614.833.3:621.642.3 T2 — 2.52

Wybuch cysterny z mazutem. „Explosion d'une cisterne à mazout“. Bull. Assoc. franc. Propr. Appar. Vapeur. Nr 90, kw. 50, s. 26. — Opis wybuchu, powstałego podczas spawania cysterny, w której pozostały resztki mazutu. Autor podaje nast. wskazówki: 1) przed przystąpieniem do spawania cysterny należy ją całkowicie opróżnić; 2) napełnić ją wodą, a następnie dokładnie wypróżnić, by woda przy odpływie uniosła resztki mazutu i gazu; 3) zapewnić dostateczną wentylację w czasie spawania. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

79 614.8—057:614.825 T2 — 2.52

Śmiertelny wypadek przy wyłączeniu prądu. „Accident mortel provoqué par une coupure de courant“. Bull. Assoc. franc. Propr. Appar. Vapeur. Nr 90, kw. 50, s. 40. — Opis śmiertelnego wypadku spowodowanego brakiem wyłącznika olejowego. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

80 614.8:658.2 T2 — 2.52

Urządzenia manipulacyjne. „Handling Materials“. National Safety News. Nr 3, marz. 50, s. 123; 4 str. — Wyniki prób przeprowadzonych z różnymi urządzeniami manipulacyjnymi w fabrykach celem sprawdzenia ich użyteczności z punktu widzenia bezp. pracy. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

81 614.893:658.2 T2 — 2.52

Ochrona oczu. „Personal Protection — Eye conservation“. National Safety News. Nr 3, marz. 50, s. 96; 24 str. — Przegląd różnych, należycie zabezpieczających urządzeń do ochrony oczu — ze wskazówkami należytego stosowania. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

82 614.8:621—74:66.067:666/668 T2 — 2.52

O różnych zastosowaniach filtrów magnetycznych Philipsa. De la diversité d'emploi de filtres magnetiques Philips. Philips Industr. lip. 50, s. 8. — Artykuł podaje ustaloną klasyfikację rozmaitych filtrów magnetycznych, wyrabianych przez tę firmę. Ich zasadniczym elementem jest magnes stały, posiadający bardzo dużą indukcję magnetyczną. W artykule przytoczone są następnie zastosowania tych filtrów do: odciągania cząstek żelaza z płynów używanych do chłodzenia narzędzi w maszynach; w przemyśle ceramicznym; w fabrykach mydła; w fabrykach farb itp. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

83 614.8:658.283:665.522 T2 — 2.52

ARMISTEAD G.: Bezpieczeństwo w rafineriach nafty i pokrewnych przemysłach. „Safety in Petroleum Refining and related industries“. Chronique Sécurité ind., Nr 4, 50, s. 173. — Artykuł jest recenzją jednego z najnowszych i najbardziej wyczerpujących dzieł dotyczących bezpieczeństwa pracy w rafineriach nafty. Praca omawia: zasady bezpieczeństwa pracy przy montowaniu urządzeń, ich konstrukcję i należyte utrzymanie oraz metody pracy; rodzaje urządzeń do odpływu i oczyszczania; sposoby badania zbiorników rozmaitych typów. Analizuje prace, mające na celu konserwację urządzeń i zapewnienie bezpieczeństwa. Omawia niebezpieczeństwo elektryczności statycznej oraz inne przyczyny pożarów. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

84 614.8:674.04 T2 — 2.52

KESSELKAUL R.: Ulepszanie drewna pod względem trwałości. „Holzvergütung“. Oest. Maschinenmarkt Nr 13, czerw. 50, s. 282; 9 str., 21 rys., 5 tabl. — Omówienie kilku sposobów rozszerzających możliwości stosowania drewna przez zwiększenie jego trwałości. Ochrona drewna przed szkodliwymi czynnikami i wpływami. Suszenie: powlekanie, impregnowanie, uodpornianie na ogień. Cięcie na cienkie arkusze — sklejka. Poddawanie tłoczeniu drewna impregnowanego żywicami syntetycznymi; drewno sztuczne uwarstwione. Kilka specjalnych metod ulepszenia drewna. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

85 614.897.2:693 T2 — 2.52

Upadek ciężkich przedmiotów na stopy robotników. „Les chutes d'objets sur les pieds“. Construction lip. 50, Nr 31, s. 20. — Autor artykułu stwierdzając, że liczba robotników w przemyśle budowlanym poszkodowanych wskutek upadku ciężkich przedmiotów na stopy jest stosunkowo wysoka, a przeciwdziałanie niedostateczne — zaleca używanie obuwia ochronnego. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

86 614.8—057:658.3 T2 — 2.52

BOUR H.: Czynniki ludzki a wypadki przy pracy. „Facteur humain et accidents du travail“. Arch. Mal. profess. Nr 3, 1950, s. 269. — Autor wskazuje na wyższość technicznych urządzeń bezpieczeństwa, stanowiących materialną rękojmię zabezpieczenia przed wypadkiem. Jednakże czynnik ludzki jest niemniej ważny. Stanowi on problem biologiczny o licznych nieświadomych zarówno z zakresu fizjologii, patologii, psychologii, jak i wychowania oraz sposobu reagowania. Czynniki te omówiono w artykule bardzo dokładnie. (Wg PACT, Nr 1, 1951).

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP.

Niniejszy przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci **k r a t d o k u m e n t a c y j n y c h** wydawanych przez Główny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Ligocka 8). — GIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy.

GIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem bibliograficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.